

FEDERACE ŽIDOVSKÝCH OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICE

VÝROČNÍ ZPRÁVA
ZA ROK
2012

OBSAH

SLOVO PŘEDSEDY	3
POSLÁNÍ FŽO	4
ORGANIZAČNÍ STRUKTURA	4
ORGÁNY	5
<i>Rada FŽO</i>	5
<i>Prezidium FŽO</i>	5
<i>Revizní komise FŽO</i>	5
INSTITUCE ZALOŽENÉ FŽO NEBO SE ZASTOUPENÍM FŽO	5
SPOLUPRÁCE FŽO SE ZAHRANIČNÍMI INSTITUCEMI	6
SPOLUPRÁCE S DOMÁCÍMI INSTITUCEMI	8
POLITICKÉ, KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE A ČINNOSTI	10
PROJEKTY FŽO	13
<i>Sociální oblast</i>	13
<i>Péče o památky</i>	13
<i>Projekt Revitalizace židovských památek z IOP</i>	16
PŘEHLED HOSPODAŘENÍ FŽO	18
KONTAKTNÍ INFORMACE	20

SLOVO PŘEDSEDY

Rok 2012 přinesl několik událostí, které budou ovlivňovat situaci židovské pospolitosti v České republice na řadu dalších let. Nejvýznamnější z nich je určitě přijetí zákona, který přináší odluku

státu a církví, včetně majetkového vyrovnání. Materiálně se Federace židovských obcí v České republice zákon týká zejména v té části, která stanovuje finanční kompenzaci za nevydaný majetek a časově omezenou podporu činnosti FŽO v nejbližších letech. Blíží se doba, kdy židovské obce i celá Federace budou muset přizpůsobit své představy i požadavky reálné situaci a možnostem. Současně se ale vrací také samostatnost a nezávislost v rozsahu, jaký jsme dosud nepoznali. Pokud svou konkrétní činnost dokážeme naplnit obsahem vzájemné solidarity a podpory tak, jako to mnohokrát za mnohem horších podmínek dokázali naši předchůdci, měly by mít židovské obce i do budoucna dobrou šanci dostát všem základním povinnostem, které musí zajišťovat.

Úspěšně pokračovala Revitalizace židovských památek, projekt, který představuje největší jednotlivou investici do záchrany dochovaných a památkových budov s židovskou historií v poválečném období. Synagogy v Brandýse, v Krnově, Velké Cerekvi a na mnoha dalších místech se vracejí do původní podoby a krásy. Významně také pokročila příprava expozic, které dají v obnovených

objektech vzniknout unikátnímu celku, zachycujícímu historii Židů v českých zemích v přirozeném a autentickém prostředí celé České republiky.

Třetí událostí, o které se chci zmínit, jsou volby ve FŽO, uskutečněné na samém konci roku. Možná je skutečnost, že do vedení Federace byl zvolen mladý člověk z mimopražské obce, vůbec tím nejvýznamnější signálem, který se týká budoucnosti. To, že je vedení společných věcí komu předat, a také to, že představitelé židovských obcí a organizací jsou ochotni mladým lidem, za kterými je vidět práce ve prospěch celku, dát důvěru a hlas, je povzbuzující. Pro budoucnost Federace židovských obcí i pro mě osobně.

Všem, kdo se na správě a řízení židovských záležitostí v České republice prostřednictvím FŽO v posledních osmi letech, kdy jsem stál z rozhodnutí rady v jejím čele, podíleli, za jejich trpělivost, obětavost i tvrdohlavost v prosazování toho, co považovali za správné, upřímně děkuji. A přeji hodně zdraví, Božího požehnání i dobré vůle do příštích let.

Jiří Daníček

POSLÁNÍ FŽO

(ze Statutu FŽO)

Federace židovských obcí v České republice (dále jen FŽO) je organizací sdružující židovské obce (dále jen ŽO) a přidružené židovské organizace. FŽO sdružuje ŽO, které se hlásí k ortodoxnímu, konzervativnímu nebo reformnímu (liberálnímu) směru judaismu.

FŽO zastupuje českou židovskou pospolitost, představovanou ŽO a organizacemi v ní sdruženými. Jejich jménem působí a vystupuje jako jednotné společenství v rámci České republiky i vůči zahraničí, a to jak v jednáních s příslušnými orgány a institucemi, tak i na veřejnosti a v médiích.

FŽO koordinuje činnost ŽO zejména ve věcech náboženských, sociálních, vzdělávacích a kulturních. Jedná v těchto věcech s orgány státní správy, samosprávy, případně s dalšími institucemi v České republice.

FŽO jedná a spolupracuje se zahraničními institucemi a organizacemi.

FŽO aktivně brání židovskou pospolitost proti všem projevům antisemitismu, rasismu, xenofobie, fašismu či jakékoliv diskriminace. FŽO chrání památku židovských obětí.

FŽO pečuje o židovské památky na území ČR, pokud o ně nepečují ŽO nebo jiné instituce.

Činnost FŽO je financována z dotací, darů a dalších příjmů.

FŽO má samostatnou právní subjektivitu dle zákona č. 3/2002 Sb. v platném znění.

Sídlem FŽO je Praha.

Orgány FŽO jsou: Rada FŽO, Prezidium, předseda FŽO, vrchní zemský rabín a Revizní komise FŽO.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

Nejvyšším orgánem FŽO je **Rada FŽO**, která rozhoduje o všech zásadních záležitostech. Členy Rady FŽO jsou zástupci židovských obcí, zvolení volebním shromážděním členů ŽO podle stanoveného klíče a podle platného volebního řádu dané obce, a předsedové nebo pověřeni zástupci přidružených organizací. Funkční období Rady je čtyřleté (2008-2012).

Užší vedení tvoří **předseda FŽO, vrchní zemský rabín, tajemník FŽO** a 7 místopředsedů (**Prezidium FŽO** – viz dále). Kontrolní činností se zabývá **Revizní komise FŽO**.

Při FŽO působí **vrchní zemský rabinát**. V roce 2012 v něm pracovali: vrchní zemský rabín Efraim Karol Sidon, dva kantoři, jeden kantor-učitel, vedoucí vrchního rabinátu a sekretářka.

Výkonný aparát FŽO měl v roce 2012 pět stálých zaměstnanců (tajemník, vedoucí sekretariátu, asistentka, ekonomka a administrativní pracovnice, která zároveň pracuje s kartotékou deportovaných osob z období šoa.

FŽO vydává měsíčník **Roš Chodeš**. Redakce, která také zajišťuje také vydávání židovského kalendáře (luachu) a Židovské ročenky, je samostatným oddělením FŽO. Působí v ní tři redaktoři

(jeden na půl úvazku) a administrativní pracovnice, která také zajišťuje výtvarné řešení časopisu. FŽO pokračovala v roce 2012 provozováním **Židovského tiskového a informačního servisu** (ZTIS). Jeho posláním je přinášet aktuální a objektivní informace týkající se Židů v ČR i jinde ve světě, zejména v Izraeli, a nabídnout těm, kteří s touto tematikou pracují nebo se o ni zajímají, důležitá a zajímavá fakta o událostech zasazená do širšího kontextu, jež občas běžné agenturní zprávy postrádají.

ORGÁNY

Rada FŽO

V roce 2012 se uskutečnila tři pravidelná a jedno volební zasedání Rady FŽO. Vedle běžných témat se projednávala koordinace grantů Claims Conference (Compensation Programs in Central and Eastern Europe Claims Conference), rozdělení daru Židovského muzea v Praze a rozpočet FŽO, návrh zákona o majetkovém narovnání mezi státem a církvemi a náboženskými společnostmi, řešení situace v ŽO Ústí nad Labem a úprava statutu FŽO, která by upřesnila nakládání s majetkem ŽO.

Prezidium FŽO

Prezidium FŽO na základě voleb z prosince 2008 pracovalo v tomto složení:

předseda:	Jiří Daniček
místopředsedové:	Eva Fantová, Pavel Fried, Peter Györi, Michael Lichtenstein, Jiří Löwy, Jan Munk, Petr Papoušek
vrchní zemský rabín:	Efraim Karol Sidon
tajemník:	Tomáš Kraus

Jako host se schůzí Prezidia účastnil předseda Revizní komise FŽO Jiří Süß.

V roce 2012 se uskutečnilo 8 řádných zasedání Prezidia FŽO. Prezidium se zabývalo přípravami Rady a uskutečňováním jejích závěrů. Vedle témat, kterými se zabývala Rada (viz výše), věnovalo Prezidium pozornost i otázkám projevů antisemitismu, přípravě projektů, zejména projektu Revitalizace židovských památek, náboženským a vzdělávacím projektům, jakož i přípravou rozpočtu FŽO a v závěru pak přípravou voleb do orgánů pro další čtyřleté funkční období. Prezidium bylo pravidelně informováno o práci sekretariátu, významných akcích, na nichž se jednotliví členové Prezidia podíleli, o významných návštěvách a jednáních.

Revizní komise FŽO

Revizní komise FŽO (dále RK FŽO) se zabývala především kontrolou rozpočtu FŽO, čerpáním daru ŽMP a kontrolou členské základny židovských obcí.

INSTITUCE ZALOŽENÉ FŽO NEBO SE ZASTOUPENÍM FŽO

Židovské muzeum v Praze

Židovské muzeum v Praze je sdružením právnických osob, jehož zřizovateli jsou FŽO

a Ministerstvo kultury ČR. Ve Správní radě ŽMP působili dva zástupci FŽO, Jan Munk a Jiří Daníček, v dozorčí radě Vladimír Látal. ŽMP vydává samostatné výroční zprávy (www.jewishmuseum.cz).

Nadační fond obětem holocaustu

V devítičlenné správní radě Nadačního fondu obětem holocaustu působil pět zástupců FŽO. V dozorčí radě NFOH má FŽO dva zástupce. Mimo tohoto přímého zastoupení FŽO v orgánech NFOH se společného zasedání správní a dozorčí rady účastní zástupce FŽO. NFOH vydává výroční zprávy o své činnosti, které jsou veřejně přístupné (www.fondholocaust.cz).

Nadační fond Zecher na záchranu židovských památek

FŽO je zřizovatelem fondu, zabývajícího se rekonstrukcí některých židovských památek, které původně nebyly v majetku židovských obcí ani FŽO. Nadační fond Zecher vydává samostatné výroční zprávy (dostupné na www.fzo.cz).

Nakladatelství Sefer

FŽO je zakladatelem nakladatelství Sefer, které má formu s. r. o. a vydává a rozšiřuje neperiodické publikace zaměřené na židovskou tematiku. Vydané knihy na webových stránkách www.sefer.cz. Samostatná výroční zpráva je k dispozici na webových stránkách FŽO (www.fzo.cz).

Nadační fond Leo Baeck Terezín

Nadační fond má za úkol zajistit vzdělávací programy v Terezíně, které by byly přístupné zejména zahraničním studentům. Předsedou správní rady byl **Karl Vogel**, bývalý berlínský politik SPD, vedle FŽO je ve správní radě Fondu zastoupena i ŽO Teplice, město Terezín a další subjekty. Nadační fond Leo Baecka Terezín je partnerem společného projektu města Terezín a Ústeckého kraje na revitalizaci města. Fond vydává vlastní výroční zprávy.

SPOLUPRÁCE FŽO SE ZAHRANIČNÍMI INSTITUCEMI

Na základě asociační dohody FŽO nadále úzce spolupracuje s Americkým židovským výborem (**American Jewish Committee – AJC**), zejména s jeho ředitelem pro mezinárodní záležitosti rabínem **Andrew Bakerem**, který byl jmenován do funkce velvyslance OBSE pro otázky antisemitismu.

FŽO je nadále členem Světového židovského kongresu (**World Jewish Congress – WJC**). V roce 2009 byl jeho viceprezidentem zvolen Tomáš Kraus, tajemník FŽO, který v této funkci působil i v roce 2012. WJC je střešovou organizací pro vrcholové židovské instituce, působící v jednotlivých kontinentech. Evropa je zastoupena Evropským židovským kongresem (**European Jewish Congress – EJC**), jehož je FŽO členem. Od roku 2009 působí Kraus v EJC rovněž jako jeho viceprezident. **EJC** uspořádal své květnové zasedání v Praze. Původně se mělo konat společně s návštěvou izraelského premiéra Benjamina Netanjahua v ČR, z technických důvodů se však konalo den předem. Slavnostního večera EJC se zúčastnil premiér Petr Nečas a další významní představitelé českého společenského a politického života.

FŽO je dále zastoupena v Evropském židovském fondu (**European Jewish Fund – EJF**), jehož úkolem je podporovat drobnější projekty evropských židovských obcí, zejména v oblasti vzdělávání.

Do roku 2010 byla FŽO členem Evropské rady židovských obcí (**European Council of Jewish Communities – ECJC**). Koncem roku 2010 se však dostala tato instituce do krizové situace, kdy došlo k pokusu o její nelegitimní převzetí osobami, které neměly pro takovýto postup mandát.

Tento pokus nakonec nebyl úspěšný a díky iniciativě několika zemí se Evropská rada židovských obcí rekonstituovala. V roce 2011 pak zahájila kroky k pokračování své činnosti legitimním způsobem. FŽO se však rozhodla vyčkat, až bude činnost této instituce zcela obnovena a stabilizována. V roce 2012 FŽO své členství neobnovila, do ECJC však vstoupila ŽO Praha, což statut ECJC umožňuje.

Stálým zahraničním partnerem FŽO byl dlouhodobě také **The American Jewish Joint Distribution Committee** (JDC nebo Joint), který v České republice podporoval vzdělávací a sociální programy ŽO, kulturní činnost židovských spolků atd. Přesto, že Joint své aktivity v ČR prakticky utlumil, podporuje nadále některé projekty, a to nejen v rámci židovské komunity. FŽO tak zůstává partnerem této organizace.

FŽO je v pravidelném kontaktu se zastupitelskými úřady USA, Kanady, SRN, Rakouska, Francie, Itálie, Nizozemí, Belgie, Polska, Rumunska, Maďarska, Slovenska, Slovinska, Argentiny, Kypru a dalších zemí. Nejintenzivnější pracovní vztah má FŽO samozřejmě s **velvyslanectvím Státu Izrael**. V roce 2012 probíhala opět velmi úzká spolupráce s velvyslancem J. E. **Yaakovem Levym**, s jeho zástupcem Shacharem Shalevem a dalšími pracovníky ambasády. Předseda FŽO, tajemník a členové Prezidia, jakož i předsedové obcí a dalších židovských institucí jsou zváni na akce pořádané velvyslanectvím nebo za jeho podpory, FŽO je pravidelně informována o situaci v Izraeli a podílí se na přípravě a organizaci významných návštěv a kulturních akcí. K nejvýznamnějším akcím roku 2012 patřila návštěva izraelského předsedy vlády **Benjamina Netanjahua** a 7 ministrů jeho kabinetu v Praze, jejíž společenské části se zástupci FŽO zúčastnili (mj. návštěva Staronové synagogy).

V roce 2012 probíhala i nadále výborná spolupráce s velvyslanectvím ČR v Izraeli, zejména s velvyslancem **Tomášem Pojarem**.

Zástupci FŽO byli v pravidelném kontaktu s velvyslancem USA **JE Normanem Eisenem**, který se mj. účastnil pravidelných bohoslužeb ve Staronové synagoze.

FŽO nadále spolupracuje s **Jewish Agency for Israel (Sochnut)** a s Židovským národním fondem (**KKL**).

FŽO pravidelně konzultuje mnoho svých projektů s **Ústředním svazem Židovských náboženských obcí na Slovensku**. Zástupci FŽO dále působí ve Správní radě slovenské **Nadace EZRA**, která vznikla v souvislosti s vrácením části slovenského židovského zlata, uloupeného nacistickým režimem, a po válce uloženého v Státní bance Československé (posléze v České národní bance). V roce 2012 FŽO zastupovali Peter Györi a Jiří Süß. Nadace vydává vlastní výroční zprávy.

FŽO dále spolupracuje s **Zentralrat der Juden in Deutschland** (Ústřední rada Židů v Německu), s jeho předsedou Dieterem Graumannem, jakož i s generálním tajemníkem Stephanem Kramerem. FŽO je v pracovním styku i s obdobnými střečovými židovskými organizacemi v dalších evropských zemích.

Pravidelná jednání a společné akce se uskutečňují také ve spolupráci s německými nadacemi **Konrad-Adenauer-Stiftung, Friedrich-Ebert-Stiftung, Friedrich-Naumann-Stiftung, Heinrich-Böll Stiftung**, jakož i s **Goethe Institutem**. FŽO se účastní i akcí Rakouského kulturního institutu.

FŽO dlouhodobě spolupracuje s **Mezinárodním křesťanským velvyslanectvím Jeruzalém (ICEJ)**, podílí se na každoroční akci „Všichni jsme lidé“, která je zahájena pochodem

proti antisemitismu a v jejímž rámci je veřejnost seznámena se zprávou o stavu antisemitismu za uplynulý rok.

FŽO se též oficiálně účastní práce **The Task Force for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research** (Výkonné sdružení pro mezinárodní spolupráci v oblasti vzdělávání, připomínky a bádání o holocaustu - **ITF**), složeného ze zástupců vlád a nevládních organizací dvaceti čtyř evropských zemí. FŽO v roce 2012 nadále zastupoval člen Prezidia Petr Papoušek. ČR v ITF zastupuje rovněž ředitel Památníku Terezín Jan Munk, člen Prezidia FŽO.

FŽO dále spolupracuje s významnou vzdělávací institucí **ORT**, která se zaměřuje na aplikaci nových technologií zejména ve výukovém procesu a díky spolupráci s FŽO dodala počítačové vybavení Lauderovým školám při ŽO Praha.

SPOLUPRÁCE S DOMÁCÍMI INSTITUCEMI

Vláda ČR

Návrh zákona o majetkovém vyrovnání

Jednání mezi státem a církvemi a náboženskými společnostmi o odluce a nápravě majetkových křivd probíhala několik let. V roce 2012 byl celkový proces přijetí zákona završen. FŽO se intenzivně a aktivně zúčastnila přípravy návrhu zákona o majetkovém vyrovnání státu s církvemi a náboženskými společnostmi. Jednání probíhala na úrovni vlády, Ministerstva kultury ČR, ale došlo i k mnoha dalším pracovním setkáním, a to s předsedou vlády, s ministrem financí a dalšími členy vlády, se zástupci Svazu měst a obcí aj. Církev a náboženské společnosti byly v těchto jednáních zastoupeny Českou biskupskou konferencí, Ekumenickou radou církví a Federací židovských obcí. K řešení problematiky byly ustaveny pracovní komise na několika úrovních. Komise dospěly nejdříve k definici parametrů nového modelu majetkového vyrovnání, které byly schváleny usnesením vlády, a posléze zpracovány v paragrafovaném znění návrhu zákona. Ten byl po diskusích v příslušných církevních i vládních komisích nakonec schválen Parlamentem ČR v listopadu 2012 a je publikován jako zákon č. 428/2012 Sb. V souvislosti s přípravou a přijetím zákona vystupovali zástupci FŽO velmi často v médiích.

Ostatní

Zástupce FŽO se účastní pravidelných zasedání **Rady vlády pro národnostní menšiny**. FŽO se ke statutu zástupce národnostní menšiny nepřihlásila, práce Rady se však nadále účastní jako „stálý host“ (tajemník Tomáš Kraus).

Ministerstvo školství

Setkání tajemníka Tomáše Krause s ministrem Petrem Fialou v rámci jednání Česko-izraelské smíšené obchodní komory.

Ministerstvo vnitra

Při Ministerstvu vnitra ČR byl vytvořen poradní orgán s pracovním názvem Task Force, který se zabývá projevy extremismu a neonacismu. FŽO se, vedle dalších organizací a aktivistů, podílí na jeho práci. V červenci se uskutečnilo bilaterální jednání pracovní skupiny Task Force C za účasti zástupce FŽO (T. Kraus) jako pozorovatele.

Ministerstvo zahraničí

Evropský institut odkazu šoa

FŽO se účastnila založení Evropského institutu odkazu šoa (European Shoah Legacy Institute – **ESLI**), který byl přímým výsledkem Mezinárodní konference o problematice majetku obětí holocaustu (HEA – Holocaust Era Assets), která se z iniciativy FŽO konala v r. 2009 v rámci evropského předsednictví ČR. Institut byl založen a je financován Ministerstvem zahraničních věcí ČR, FŽO má zastoupení v jeho správní a dozorčí radě. V roce 2011 se řízení Institutu ujal nově jmenovaný ředitel Jaroslav Šonka, jehož nominace vzešla z výběrového řízení.

V prosinci r. 2012 uspořádal Institut „Hodnotící konferenci k restitucím nemovitého majetku“ (Immovable Property Review Conference - IPRC) ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí České republiky a Nadací Forum 2000. Na konferenci, která vycházela z Terezínské deklarace z roku 2009 a restitučních doporučení a osvědčených postupů přijatých v roce 2010, vyslalo své delegace 41 zemí. (<http://www.forum2000.cz/en/projects/round-tables/immovable-property-review-conference/>)

Institut zároveň připravoval i akce, plánované na r. 2013. V rámci toho se konstituoval Řídící výbor a užší neformální skupina „Přátelé ESLI“, sdružující m.j. velvyslance USA, Izraele, Rakouska, Francie a Německa.

ESLI vydává vlastní výroční zprávy, více na www.shoahlegacy.org.

Ministerstvo kultury

FŽO bylo i nadále v pracovním styku s odborem církví a náboženských společností, mimo to však konzultuje některé projekty s dalšími odbory, zejména s těmi, které se zabývají památkovou péčí.

Centrum pro dokumentaci

FŽO dlouhodobě spolupracuje s Centrem pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí II. světové války, a to již od jeho založení, které proběhlo v souvislosti s výstupy Smíšené pracovní komise vlády a FŽO v r. 2000. Centrum bylo zařazeno jako samostatné pracoviště Akademie věd ČR a posléze jako oddělení Ústavu pro soudobé dějiny AV. V souvislosti s transformací Akademie věd proběhla v r. 2012 i transformace Centra v samostatnou obecně prospěšnou společnost. Jejím zakladatelem je podle usnesení vlády Ministerstvo kultury, FŽO je zastoupena v její správní i dozorčí radě. Vedle činnosti, již se Centrum vždy zabývalo, což je historický a archivní výzkum, je součástí její činnosti i lustrace sbírek českých muzeí a galerií a mediační poradenství. Centrum vydává vlastní výroční zprávu.

Ostatní instituce

Terezín

Vedle dlouhodobé spolupráce na projektech **Památníku Terezín** se FŽO zapojila i do dalších akcí, které mají za úkol připomínat památku obětí šoa - poskytnout prostor vzdělávacím programům a v neposlední řadě napomoci oživení města a regionu. Tyto záměry jsou realizovány ve spolupráci s **městem Terezín**, **Nadací Terezín** a dalšími institucemi. V roce 2010 se podařilo městu Terezín a Ústeckému kraji získat grant na revitalizaci města z prostředků Evropské unie. Jednotlivé záměry byly vždy konzultovány s FŽO a s institucemi, v nichž je FŽO zastoupena. Zejména se jedná o „**Nadační fond Leo Baeck**“ (viz výše). Ředitel Památníku Terezín Jan Munk a tajemník FŽO Tomáš Kraus se dále účastnili aktivit „**Institutu Raphaela Schächtera**“ a „**Nadace Defiant Requiem**“. Obě instituce vznikly z iniciativy amerického dirigenta **Murryho Sidlina**. V červnu 2012 se konala v Praze a v Terezíně pravidelná hudební akademie pro účastníky z USA, kde byl především kladen důraz na díla terezínských hudebníků.

FŽO se i v roce 2012 účastnila aktivně činnosti **Česko-izraelské obchodní komory**, působící v ČR. Tajemník Tomáš Kraus, který je jejím členem, pravidelně informoval FŽO o jejich nejvýznamnějších akcích (Cena Arnošta Lustiga ad.).

Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy v Praze požádala o účast zástupce FŽO

v komisích pro rigorózní a doktorandská studia, nominován byl tajemník FŽO Tomáš Kraus, který v komisi působil i v r. 2012.

Liga pro cestovní ruch

Byla navázána spolupráce, především v oblasti prezentace židovských památek a projektu Revitalizace (10 hvězd).

Muzeum Sokolov

Jednání o stálé výstavě malíře Davida Friedmanna a expozici připomínající holocaust v kontextu jeho tvorby.

POLITICKÉ, KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE A ČINNOSTI

FŽO uspořádala 27. ledna 2012 již poosmé slavnostní setkání přeživších u příležitosti **Dne památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti** v prostorách Hlavního sálu Senátu Parlamentu ČR. Akci jako každoročně připravila a organizovala za FŽO Alena Ortenová s ředitelkou Nadačního fondu obětem holocaustu Martou Malou. Vzpomínkový akt se konal pod záštitou 1. místopředsedy Senátu Parlamentu ČR Přemysla Sobotky a předsedkyně Poslanecké sněmovny Miroslavy Němcové, za účasti velvyslanců, politiků, kulturních a náboženských osobností a zástupců všech židovských organizací. European Jewish Fund přispěl významně svým grantem, který FŽO získala, k podpoře této významné události.

Předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Miroslava Němcová

Senát Parlamentu ČR, vzpomínkové setkání 27. ledna 2012

Restituce

Sekretariát FŽO - tajemník Tomáš Kraus a obě pracovnice sekretariátu, Květa Svobodová a Alena Ortenová - i nadále zodpovídali celou řadu dotazů z domova a ze zahraničí o možnosti restitucí bývalého židovského majetku, dědických řízení, zákonech, možnostech archivních fondů apod.

Odškodnění

Sekretariát FŽO nadále zprostředkovává kontakty na kancelář Claims Conference v Tel Avivu přeživším, kanceláři CC také přímo podává informace v zastoupení, konzultuje s ředitelkou kanceláře CEECC dotazy klientů a klientek, poskytuje formuláře žádostí o odškodnění a informace o nových projektech ve spolupráci se sociálním oddělením Židovské obce v Praze, informace o sociálních programech Ministerstva práce a sociálních věcí i zasílání formulářů MPSV apod.

Náboženské záležitosti

Vrchní zemský rabín **Efraim Karol Sidon** navštěvoval mimopražské židovské obce, přednesl modlitbu během národní tryzny v Terezíně a účastnil se mnoha dalších akcí.

Sekretariát FŽO zajišťoval jako každoročně dodávku *macesů* z *Izraele* na svátky Pesach, *arba minim* a *lulavy* pro svátek Sukot a další náboženské potřeby, které byly distribuovány všem Židovským obcím v ČR.

V rámci FŽO pokračoval **kurz kantorského zpěvu** a vedení bohoslužeb, které vedl i nadále rabín Michael Dushinsky

Kulturní, společenské a vzdělávací projekty, média

Spolupráce na přípravě a realizaci konference k 100. výročí narození Raoula Wallenberga. Příspěvek T. Krause na semináři u příležitosti 70. výročí vystěhování obyvatel Benešovska, Neveklovska a Sedlčanska za II. světové války v letech 1942 – 1945, pořádaného Senátem Parlamentu ČR.

Představitelé FŽO se zúčastnili akcí k připomínce obětí šoa: odhalení pamětní desky v obci Hvožd'any, odhalení pamětní desky v Sušici, odhalení památníku v Klatovech, vzpomínkového shromáždění na místě zbořené synagogy v Litomyšli, pietního shromáždění na židovském hřbitově v Chrudimi a pietního shromáždění v bývalé synagoze v Hořicích.

Spolupráce na realizaci a účast při odhalení pamětní desky rabína Richarda Federa v jeho rodné obci Václavice.

Spolupráce na přípravách slavnostních akcí k výročí 600 let židovského osídlení Teplic.

Spolupráce s Českou televizí (režisér Z. Flídr) na trojdílném dokumentu *Vyvoleni k utrpení - osudy židovského obyvatelstva na Šumavě a v Bavorském lese*.

Spolupráce na CD „Breathing Walls“ pražské rodačky Lenky Lichtenberg, natáčeném v českých synagogách.

Prezentace prestižní publikace *Brány spravedlivých – synagogy Moravy, Slezska a Čech* autorů Ludmily Hájkové (fotografie) a Jaroslava Klenovského (text).

Představitelé FŽO, předseda Jiří Daníček, tajemník Tomáš Kraus a další poskytovali průběžně rozhovory na různá témata veřejnoprávním i soukromým médiím, a to českým (Česká televize, Nova TV, TV Prima, Český rozhlas aj.) i zahraničním (Německo, USA, Velká Británie).

Značná pozornost byla věnována projektu „Světlo porozumění“, který uspořádal Peter Györi, člen Prezidia FŽO.

Antisemitismus

„Výroční zprávu o projevech antisemitismu v České republice za rok 2012“ vydala Židovská obec v Praze. Zpráva monitoruje některé projevy antisemitismu, ale i rasismu a xenofobie v ČR. (viz www.kehilaprag.cz). Sekretariát FŽO poskytuje odkaz na Zprávu jak v češtině, tak v angličtině domácím i zahraničním médiím a partnerským institucím.

Významné zahraniční návštěvy

únor	delegace bavorské Křesťansko-sociální unie (CSU)
duben	New York Jewish Federation
červenec	Madeleine Albright , bývalá ministryně zahraničí USA, při příležitosti vydání českého překladu její nové knihy <i>Pražská zima</i>
říjen	Daniela Schadt, partnerka německého spolkového prezidenta Joachima Gaucka Robert Badinter , bývalý francouzský ministr spravedlnosti

Tomas Kraus, tajemník Federace židovských obcí, Madeleine Albright a Oldřich Latal, předseda ŽO Teplice

Francouzský velvyslanec Pierre Lévy, Robert Badinter a T. Kraus na Starém židovském hřbitově, Židovského muzea v Praze

Zahraniční cesty

Leden	<i>Brusel</i>	Výroční zasedání Evropského židovského fondu, účast tajemníka Tomáše Krause
Květen	<i>Washington Berlin</i>	105. výroční konference Amerického židovského výboru (AJC) Promoting Tolerance (konference AJC a Friedrich Naumann Stiftung) – přednáška tajemníka Tomáše Krause
Červen	<i>Washington Mechelen Drážďany Mnichov</i>	World ORT General Assermbly 2012 (valné shromáždění) - T. Kraus International Task Force – plenární zasedání – Petr Papoušek Gesellschaft für Christlich- Jüdische Zusammenarbeit, Dresden e.V. (Společnost křesťansko-židovské spolupráce, Drážďany) a nadace Brücke/Most - přednáška tajemníka FŽO Tomáše Krause Adalbert Stifter Verein - přednáška tajemníka FŽO Tomáše Krause
Červenec	<i>Řím</i>	Seminář Claims Conference „Compensation Programs in Central and Eastern Europe“ (programy odškodnění ve střední a východní Evropě) - Alena Ortenová
Září	<i>Paříž</i>	Zasedání výkonného výboru Evropského židovského kongresu (EJC a 2 nd Gathering of European Muslim and Jewish Leaders (2. společné zasedání muslimských a židovských lídrů) – Tomáš Kraus
Říjen	<i>Berlin</i>	25. výročí založení Nadace Ronalda Laudera, položení základního kamene k rabínskému semináři – Tomáš Kraus
Listopad	<i>Barcelona Brusel</i>	zasedání ECJC – Peter Györi Valné shromáždění Evropského židovského výboru (EJC) – Tomáš

		Kraus
	<i>Videň</i>	Výroční zasedání Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) – Tomáš Kraus
	<i>Girona</i>	The European Day of Jewish Culture (Evropský den židovské kultury) – Peter Györi
Prosinec	<i>Tel Aviv</i>	TACI – Tel Aviv Cantorial Institute (Institut kantorského zpěvu) – Michael Dushinsky

PROJEKTY FŽO

Sociální oblast

Pro klienty z mimopražských ŽO, kteří již nejsou schopni zůstat přes pomoc asistentů v domácí péči, bylo Federací židovských obcí zajištěno v Domově sociální péče Hagibor 5 lůžek.

Od srpna 2012 probíhala jednání mezi zástupci Conference on Jewish Material Claims Against Germany, Inc. (Claims Conference) a zainteresovanými stranami v České republice (FŽO, Tereziánská iniciativa, Židovská obec Praha) o změnách struktury a systému administrace grantů poskytovaných CC přeživším v ČR.

Všechny zúčastněné strany následně uzavřely dohodu, že pro zprůhlednění rozdělování a administrace grantů bude od ledna 2013 jediným příjemcem a distributorem všech grantů CC Federace židovských obcí v ČR a hlavní koordinátorkou grantů byla jmenována Dita Šnajdrová. Na konci roku 2012 byla jako poradní orgán FŽO ustavena devítičlenná grantová komise, v níž mají zastoupení FŽO, ŽOP a Tereziánská iniciativa.

Péče o památky

Dlouhodobý projekt postupné rekonstrukce, obnovy a zachování movitých a nemovitých židovských památek na území ČR, které jsou v majetku FŽO

V r. **2012** se uskutečnila v pořadí již **jedenáctá etapa** dlouhodobého projektu FŽO v ČR, zaměřeného na záchranu, postupnou obnovu a údržbu rozsáhlého souboru vybraných židovských památek. Tento projekt se týká především objektů, které se nacházejí v územní působnosti mimopražských židovských obcí, jsou v majetku FŽO, a jejich obnova nemohla být z důvodu nedostatku financí i personálního zajištění prováděna židovskými obcemi.

Do dnešního dne FŽO již převzala **94** židovských hřbitovů, **10** synagog a **3** obecní domy. Organizací vlastních prací, jejich zajišťováním a vším potřebným co s tím souvisí, je pověřena

Matana, a.s.

Konkrétní program každoroční činnosti je stanovován na základě priorit, mezi které patří především památková hodnota jednotlivých objektů, jejich ohroženost z hlediska současného stavebního stavu, riziko dalšího zhoršování tohoto stavu v případě odkládání záchranných prací, ohroženost vandalismem a samozřejmě také možnosti doplňkového financování z ostatních veřejných zdrojů (příspěvky z programů státní památkové péče, ostatní dary apod.).

V roce **2012** směřovalo z prostředků NFOH na opravy památek ve vlastnictví FŽO celkem **5 000.000,- Kč** (o 597 tis. Kč méně než v r. 2011). Z toho si FŽO ponechala **63 tis. Kč** pro vlastní administraci a komisionáře Matana a.s. pověřila účelným využitím částky ve výši **4 937 tis. Kč**. Díky úsilí pracovníků Správy budov a hřbitovů a.s. Matana se k této sumě podařilo z nejrůznějších dotací a grantů přidat dalších **4.527,3 tis. Kč** (o 1 298,1 tis. Kč více než v r. 2011), což s ohledem na neustále se zhoršující vývoj v oblasti státních financí, znamená mimořádně významný úspěch.

Významnější práce obnovy se **v r. 2012** uskutečnily na celkem **88** hřbitovech, **1** synagoze a **4** větších hřbitovních budovách, přičemž k těm nejpodstatnějším patřily např. další etapy prací souvisejících se záchranou hřbitovních areálů v **Bečově nad Teplou, Brtnici, Bučovicích, Budyni nad Ohří, Dambořicích, Kolinci, Kožlanech, Loučimi, Pňovanech, Pohořelicích, Radnicích, Roudnici nad Labem, Rousínově, Strážnici, Stříbře, Šafově, Švihově, Telicích, Tovačově, Uherském Brodě a Znojmě**. Mezi dalšími lze jmenovitě uvést např. židovské hřbitovy v *Bzenci, Dlouhém Újezdě, Dolních Kounicích, Drmoulu, Horažďovicích, Janovicích, Jemnici, Jihlavě, Krnově, Lošticích, Moravském Krumlově, Nýrsku, Poběžovicích, Podivíně, Prostějově, Puclicích, Radouni, Stráži, Sušici a Terešově*. Na těchto, i na většině ostatních hřbitovů, pak samozřejmě zároveň probíhala základní celoroční údržba spočívající v ostraze, drobných opravách hřbitovních objektů, ošetřování stromů a v průběžném odstraňování nevhodné vegetace a odpadů.

Za události zajímavé, pokud se týká architektury, kvalitního řemesla a restaurování, lze kromě spolupráce na projektu **Revitalizace** upozornit např. na restaurování historicky cenných náhrobků na **hřbitovech v Kožlanech, Kolinci, Pňovanech, Pohořelicích, Radnicích, Roudnici nad Labem, Rousínově, Strážnici, Šafově, Švihově a Telicích**, na pokračování oprav obřadní síně na hřbitově v **Bučovicích**, zahájení celkové obnovy **synagogy v Polici u Jemnice**, pokračování opravy hrobnického domku ve **Stříbře**, na rozsáhlou rekonstrukci zeleně na hřbitově v **Uherském Brodě**, dokumentaci náhrobků v **Rousínově**, na další etapě vyzvedávání nacisty odcizených a zasypaných náhrobků v **Bečově nad Teplou**, spolupráci s **Rothschild Foundation** v rámci dlouhodobého projektu **dokumentace epitafů** a některé další.

Ilustrační foto :

- 1) **Radnice u Rokycan** – působiště zakladatele reformního judaismu v USA Isaka Weise, první etapa oprav a restaurování mimořádně zdevastovaných náhrobků
- 2) **Police u Jemnice** - první etapa celkové obnovy synagogy, před r. 1989 využívané jako sokolovna

Přehled dotací a darů mimo NFOH poskytnutých v roce 2012 pro dlouhodobý projekt rekonstrukce, obnovy a zachování židovských památek FŽO

DÁRCE	účel plnění	výše v Kč
MĚSTO BRTNICE	BRTNICE - hřbitov	30 158,00
MK	BRTNICE - hřbitov	37 698,00
MK	BUDYNĚ N/OHŘÍ- hřb.obř.síň	166 000,00
MK	BUČOVICE - hřbitov	104 000,00
OBEC DAMBOŘICE	DAMBOŘICE - hřbitov	70 000,00
MK	DAMBOŘICE - hřbitov	50 000,00

MK	JEMNICE - hřbitov	50 000,00
MĚSTO JIHLAVA	JIHLAVA - hřbitov	50 000,00
MK	KOLINEC - hřbitov	190 000,00
MK	KOŽLANY - hřbitov	283 000,00
MĚSTO KRNOV	KRNOV - hřbitov	60 000,00
MK	LOUČIM - hřbitov	50 000,00
MĚKS MOR.KRUMLOV	MOR.KRUMLOV-hřbitov	30 000,00
MK	PŇOVANY - hřbitov	83 000,00
MK	PODIVÍN - hřbitov	70 000,00
ANNA SAX	PODIVÍN - hřbitov	1 990,20
MK	POHOŘELICE- hřbitov	150 000,00
NADAČNÍ FOND ZECHER	POLICE - synagoga	500 000,00
MK	PROSTIBOŘ - TELICE - hřbitov	231 000,00
MK	RADNICE - hřbitov	60 000,00
MĚSTO ROUDNICE N./L.	ROUDNICE-hřbitov	103 000,00
SZIF	ROUSÍNOV - hřbitov	720 000,00
Nadace ŽOP	Strážnice - hřbitov	40 000,00
MĚSTO STRÁŽNICE	STRÁŽNICE-hřbitov	225 000,00
MK	ŠAFOV	120 000,00
MK	ŠVIHOV - hřbitov	195 000,00
SF ŽIVOT. PROSTR.ČR	UHERSKÝ BROD - hřbitov	634 140,75
ROTSCHILDOVA NADACE	dokumentace hřbitovů FŽO	123 228,74
MĚSTO ZNOJMO	ZNOJMO - hřbitov	100 000,00
CELKEM		4 527 215,69

Projekt Revitalizace židovských památek z IOP
www.10hvezd.cz

V roce 2012 pokračovala realizační fáze projektu a probíhaly stavební práce na všech 15 objektech v deseti lokalitách (Ústěk, Jičín, Brandýs nad Labem, Plzeň, Březnice, Nová Cerekev, Polná, Boskovice, Mikulov, Krnov).

Činnost Řídícího a realizačního týmu projektu

Řídící tým projektu se scházel ve složení Jiří Daníček a Jan Munk (za FŽO), Michal Borges a Jaroslav Pacovský (za ŽOP), Marta Malá (za NFOH) a Jan Kindermann (koordinátor).

Realizační tým pracoval ve složení Jan Kindermann (koordinátor), Gabriela Slezáková (účetní), Renata Bernatová (administrátor do 30. 3. 2012), Ivana Lukešová (administrátor od 1. 4. 2012), Arno Pařík (odborný a památkový dozor), Květa Svobodová (manažer programových částí) a Zdeněk Skála (technický manažer projektu).

Finanční řízení a monitoring projektu

Za období roku 2012 bylo předloženo celkem 5 Oznámení o změnách projektu, která řeší přesun nerealizovaných činností a na ně navázaných finančních prostředků do dalších etap.

Monitorovací zpráva za etapu 9 (1. 10. 2011 - 31. 12. 2011) byla předložena k 27. 1. 2012,

Monitorovací zpráva za etapu 10 (1. 1. 2012 - 30. 3. 2012) byla předložena k 30. 4. 2012,

Monitorovací zpráva za etapu 11 (1. 4. 2012 - 30. 6. 2012) byla předložena k 28. 7. 2012, a

Monitorovací zpráva za etapu 12 (1. 7. 2012 - 30. 9. 2012) byla předložena k 26. 10. 2012.

Všechny Monitorovací zprávy byly Ministerstvem ČR kultury schváleny.

Realizovaná výběrová řízení:

Výběrové řízení na architektonické a grafické řešení expozic:

Vítězný uchazeč: ATELIER SOUKUP s.r.o.

PŘEHLED HOSPODAŘENÍ FŽO

Výdaje Federace v roce 2012 činily celkem 145 799 tis. Kč (Ústředí FŽO 6 765 tis., Roš chodeš 2 832 tis., rabinát 584 tis., přidružené organizace 16 323 tis., projekt památek 9 578 tis. z dotací a darů., projekt Revitalizace židovských památek z dotace EU 109 717 tis). Celkový rozpočet nebyl překročen a byl schválen Radou FŽO 13. března 2013.

Rozvaha k 31. 12. 2012 v tis. Kč

aktiva

položka	text	stav k 31.12.2012
A.	Dlouhodobý majetek	137 167
A II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	142 339
A III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem	496
A IV.	Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	-5 668
B.	Krátkodobý majetek celkem	30 158
B II.	Pohledávky celkem	21 602
B.III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	7 677
B.IV.	Jiná aktiva celkem	879
	Aktiva celkem	167 325

pasiva

položka	text	stav k 31.12.2012
A.	Vlastní zdroje celkem	145 487
A.I.	Jmění celkem	143 622
A.II.	Výsledek hospodaření celkem	1 865
B.	Cizí zdroje celkem	21 838
B.II.	Dlouhodobé závazky celkem	195
B.III.	Krátkodobé závazky celkem	20 386
B.IV.	Jiná pasiva celkem	1 257
	Pasiva celkem	167 325

Výsledovka k 31. 12. 2012 v tis. Kč

položka	text	stav k 31.12.2012
A.	Náklady	
A.I.	Spotřebované nákupy celkem	526
A.II.	Služby celkem	10 034
A.III.	Osobní náklady celkem	10 895
A.IV.	Daně a poplatky celkem	33
A.V.	Ostatní náklady celkem	11 932
A.VI.	Odpisy celkem	672
A.VII.	Poskytnuté příspěvky celkem	5 055
	Náklady celkem	39 147

B.	Výnosy	
B.I.	Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	715
B.IV.	Ostatní výnosy celkem	174
B.V.	Tržby z prodeje majetku	0
B.VI.	Přijaté příspěvky celkem	20 737
B.VII.	Provozní dotace celkem	18 627
	Výnosy celkem	40 253

C.	Výsledek hospodaření před zdaněním	1 106
D.	Výsledek hospodaření po zdaněním	1 106

Dar Židovského muzea v Praze

V roce 2012 obdržela Federace židovských obcí v ČR dar Židovského Muzea v Praze za účelem péče o židovské kulturní dědictví v celkové výši 14.210.000,- Kč. Na základě rozhodnutí Rady FŽO **bylo použito**

8 843 000,- Kč na aktivity a provoz ústředí Federace židovských obcí v ČR, redakce Roš Chodeš a vrchního zemského rabinátu.

Na publikační činnost 2 772 000,- Kč

Z daru ŽMP byl hrazen veškerý provoz redakce Roš Chodeš, měsíčníku Federace židovských obcí, který je distribuován do celé ČR i do zahraničí. Do této činnosti jsou zahrnuty veškeré náklady, tedy i provozní, které se týkají vydávání měsíčníku, tj. mzdy redaktorů, služby spojené s provozem redakce jako je nájemné, energie, tisk časopisu, ročenky i kalendáře Luach, atd. Všechny tyto činnosti tak souvisí s publikační činností, že je lze jen těžko oddělit.

Náboženská činnost 584 000,- Kč

FŽO hradila provoz kanceláře vrchního zemského rabinátu, jehož činnost je zaměřena na duchovní servis mimopražským židovským obcím.

Příležitostný servis vykonávali další nižší duchovní na DPP. Všechny náklady tohoto střediska souvisí s duchovenskou činností rabinátu.

Údržba majetku 236 000,- Kč

FŽO hradila za služby za správu nemovitostí akciové společnosti Matana dle komisionářské smlouvy a dále hradila mzdy správcům hřbitovů FŽO.

Propagace židovské komunity 154 000,- Kč

Federace podpořila účastí i finanční pomocí v květnu 2012 Tereziánskou tryznu (5 000 Kč).

V obci Václavice u Benešova financovala zhotovení památníku rodáka z Václavic, rabína Federa. Další prostředky byly použity na cestovné – na zastupování české židovské komunity v zahraničí na konferencích Světového židovského kongresu, Evropského židovského kongresu, ITF (Valné shromáždění), což je jednou z podstatných rolí Federace, zakotvených ve statutu.

Provozní náklady 5 097 000,- Kč

Uvedená částka byla použita na vlastní provoz sekretariátu FŽO - mzdy, odvody, cestovné, nákup hmotného i nehmotného majetku, provoz rekreačního střediska FŽO v Krehlebech, členské poplatky mezinárodním židovským institucím, platby za daňové a právní poradenství

**5 030 000,- Kč bylo rozděleno mezi židovské obce a přidružené organizace
337 000,- Kč zůstává v rozpočtu FŽO a převádí se do roku 2013.**

KONTAKTNÍ INFORMACE

Sídlo: Maiselova 18
110 00 Praha 1
Tel.: 224 800 824, 224 800 585
Fax: 224 810 912

e-mail sekretariat@fzo.cz
web www.fzo.cz
Č. účtu: 1936511339/0800
IČO: 00438341
